

START

Sport • Társadalom • Aktivitás • Rekreáció • Turizmus

2016. I. évfolyam 2. szám

A Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Kar
Sporttudományi és Testnevelési Intézetének tudományos folyóirata

Kiadja | Publisher

IDResearch Kft. / Publikon Kiadó
PTE TTK Sporttudományi és Testnevelési Intézet

Főszerkesztők | Editors in Chief

Prisztóka Gyöngyvér – egyetemi docens
Wilhelm Márta – egyetemi tanár

A kiadó címe | Publisher's Address

7633 Pécs, Jakabhegyi út 8/E
IDResearch Kft./Publikon Kiadó
kiado@publikon.hu

Honlap: <http://sportstart.hu/>

A szerkesztőség címe | Address

7624 Pécs, Ifjúság u. 6.
PTE TTK Sporttudományi és Testnevelési Intézet

Szerkesztőbizottság | Editorial Board

András Krisztina – egyetemi docens
Atlasz Tamás – egyetemi adjunktus
Csapó János – egyetemi docens
Hédi Csaba – főiskolai docens
Kajos Attila – egyetemi tanársegéd
Kiss Róbert – főiskolai docens
Marton Gergely – egyetemi adjunktus
Neulinger Ágnes – egyetemi docens
Raffay Zoltán – egyetemi adjunktus
Sterbencz Tamás – egyetemi docens
Váczai Márk – egyetemi adjunktus

Olvasószerkesztő | Editor

Marton Gergely
start@gamma.ttk.pte.hu

ISSN 2498-5929

A START anonim lektorált folyóirat.

AZ ÖKOTURIZMUS, A SPORTTURIZMUS ÉS A REKREÁCIÓ KAPCSOLATRENDSZERE

Raffay Zoltán

Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudomány Kar,
Marketing és Turizmus Intézet

raffayz@ktk.pte.hu

ABSZTRAKT

A turista egyre inkább élményt vár el a pénzéért, ami kitűnik az elmúlt évek, évtizedek trendjeiből: ilyenek a hagyományos tengerparti tömegturizmus súlyának csökkenése és az alternatív vagy akár extrém tevékenységek súlynövekedése. Az utazók számára egyre több lehetőség áll rendelkezésre úgy az elérhető desztinációk, mint az igénybe vehető turisztikai szolgáltatások vagy űzhető tevékenységek terén. A desztinációknak és az ott működő szolgáltatóknak egyre komplexebb kínálatot kell biztosítaniuk. Ennek egyik módja, ha minél változatosabb programokat kínálnak a vendégnek. A turizmusban egyre inkább elmosódik a határ az egyes tevékenységek és termékek között. A turisztikai tevékenységek közti szinergiák vizsgálata nem új a turizmus kutatásában. Vannak olyan turisztikai tevékenységek, amelyek között a szinergia egyértelmű. Az összes turisztikai tevékenység kapcsolódási pontjainak elemzése messze meghaladná e tanulmány kereteit, e helyütt csupán az ökoturizmus és a sportturizmus szinergikus hatásainak rövid bemutatására vállalkozik a szerző a két turisztikai tevékenység egymáshoz való kapcsolódási pontjainak részletesebb elemzése előtt.

Kulcsszavak: ökoturizmus, turisztikai termék, alternatív turizmus, vidéki turizmus

ABSTRACT

Tourists are more and expecting experience for their money, which is clearly visible from the tourism trends of the recent years and decades (decline of interest in traditional 4S tourism and growing share of alternative or even extreme activities). Travellers can choose from a growing number of possibilities, both as regards the accessible destinations and the available tourism services and auxiliary activities. Destinations and the service providers working there must offer an ever more complex supply. One way of this is to offer as varied programmes for the guests as possible. In tourism, the borderline between the respective activities and products are getting more and more blurred. The examination of synergies among touristic activities is not new in tourism researches. There are touristic activities where the synergy is more than obvious. The analysis of all potential connection points of all touristic activities is far beyond the scope of this paper; what the author does is the brief introduction of the synergic effects of ecotourism and sport tourism, only, before the more detailed analysis of the potential interfaces between the two touristic activities.

Keywords: Ecotourism, touristic products, Alternative Tourism, Rural Tourism

1. BEVEZETÉS

Immáron közhely, hogy a turista egyre inkább élményt vár el a pénzéért, egyre kevésbé elég, ha hagyományos attrakciókkal várja egy desztináció. Látszik ez az elmúlt évek, évtizedek trendjeiből: ilyenek a hagyományos tengerparti tömegturizmus súlyának csökkenése a turizmus összességén belül, és az alternatív vagy akár extrém tevékenységek súlynövekedése (IPK International, 2016; Raffay, 2014). Nem várhatjuk természetesen, hogy az arányok a közeljövőben megfordulnak és a mai tömegturisztikai formák kevesebb embert csábítanak majd, mint az alternatív turisztikai tevékenységek, de aki utazni szeretne, azok számára egyre több lehetőség áll rendelkezésre úgy az elérhető desztinációk, mint az igénybe vehető turisztikai szolgáltatások vagy űzhető tevékenységek terén, és így a turizmus kevésbé tömegszerű formáinak térhódítása valószínűleg a jövőben is folytatódik (Theng et al., 2015).

Ha a turista egyre több élményt vár el a pénzéért, a desztinációknak és az ott működő szolgáltatóknak, de a turizmusban tevékenykedő egyéb érintetteknek is egyre inkább komplex kínálatot kell biztosítaniuk. Ennek egyik módja, ha minél változatosabb programokat kínálnak a vendégnek. Ahogy a tudományban is egyre gyakoribb az interdiszciplináris megközelítés, a tudományterületek együttműködése, úgy a turizmusban is egyre inkább elmosódik a határ az egyes tevékenységek és termékek között (Michalkó, 2011).

Számos esetben nehéz meghúzni a határvonalat az egyes turisztikai termékek közt, illetve nehéz eldönteni, hogy egy bizonyos turisztikai tevékenység melyik kategóriába tartozik. Hogy csak a címben szereplő turisztikai tevékenységeknél maradjunk, egy védett természeti területre tett kenu túra vagy kerékpáros túra az aktív turizmus kategóriájába ugyanúgy besorolható, mint az ökoturizmuséba, egy nem kiépített barlangban tett túra komoly fizikai erőfeszítéssel is járhat, mint ahogyan egy kerékpáros teljesítménytúra teljesítése akár már az egészségturizmus, azon belül a wellness határait súrolhatja.

A turisztikai tevékenységek közti szinergiák vizsgálata nem új a turizmus kutatásában (Michalkó, 2011; Huszti és mtsai, 2014), ezen szinergiák kihasználásával a vendégek tartózkodási ideje, költési hajlandósága, akár a desztináció iránti hűsége is növelhető – és persze általában az elégedettségük, amely a desztinációk vendégkörének stabilizálásához, vagy a szájreklám, az internetes blogok, fórumok kínálta lehetőség révén a pozitív visszajelzések segítségével azok erősödéséhez vezethet.

Vannak olyan turisztikai tevékenységek, amelyek között a szinergia több mint nyilvánvaló (Michalkó, 2011). Az összes turisztikai tevékenység kapcsolódási pontjainak elemzése messze meghaladná e tanulmány kereteit, e helyütt csupán az ökoturizmus és a sportturizmus szinergikus hatásainak rövid bemutatására vállalkozik a szerző a két turisztikai tevékenység egymáshoz való kapcsolódási pontjainak részletesebb elemzése előtt. Előtte azonban tekintsük át röviden a két turisztikai tevékenység egyre növekvő népszerűsége mögött álló okokat.

2. AZ ÖKOTURIZMUS ÉS A SPORTTURIZMUS NÉPSZERŰSÉGÉNEK NÖVEKEDÉSE ÉS A MÖGÖTTÜK ÁLLÓ OKOK

Az ökoturizmus és a sportturizmus definíciójától e helyütt eltekintek, feltételezve, hogy az olvasó ismeri azokat – ha mégsem, a szakirodalomban bőséges információt talál róla (az ökoturizmus esetében többek között Országos Ökoturizmus Fejlesztési Stratégia, Horváth és Rimóczi, 2011; Kelemen, 2006; míg a sportturizmusnál főleg Marton, 2015 lehet ilyen forrás). A következő bekezdésekben ezért csak a két turisztikai tevékenység növekvő népszerűsége mögötti okokat taglalja a tanulmány.

2.1. Ökoturizmus

Korunk társadalmi sokkal fogékonyabbaknak tűnnek az ökológiai problémák iránt, mint a megelőző generációk. Ami sokáig tudományos-fantasztikus, vagy katasztrófafilmekbe illő vízió volt – a Föld éghajlatának megváltozása, a felmelegedés miatt tengerszint-emelkedés, fajok eltűnése –, az mára sajnos a szomorú valóság és mindennapi életünket meghatározó tény lett. A kérdés már nem az, hogy melegszik-e a Föld átlaghőmérséklete, hogy tűnnek-e el élőhelyek a megemelkedett tengerszint miatt – hanem az, hogy sikerül-e ezt valamilyen szinten irányítható keretek közt tartani vagy az emberiség egészének jövőjét fenyegető katasztrófával nézünk szembe. A környezeti kérdések mára már életünk meghatározó részévé váltak, és minden bizonnyal ez is közrejátszik abban, hogy a turizmus iparágban belül is egyre erősödik a fenntarthatóság eszméjét szem előtt tartva végzett turisztikai tevékenység, az ökoturizmus (Fennell, 1999) .

2.2. Sportturizmus

Ugyan globális problémának nem nevezhető, de a fejlett ipari társadalmak szinte mind-egyikére jellemző a lakosság egészségi állapotának negatív irányú változása – elsősorban a komoly egészségügyi problémákat (és kiadásokat) generáló túlsúly, elhízás. Az egészségügy ellátás fejlődésével, az orvostudomány új eredményeinek gyakorlati alkalmazásával kitolódik ugyan a születéskor várható élettartam, valóban egyre hosszabb ideig élnek az emberek, ugyanakkor az egészségtelen életmód – elhízás, mozgáshiány – és az egészségtelen környezeti tényezők miatt egyre több ember küzd egészségügyi kihívásokkal. A civilizációs betegségnek is tekinthető túlsúly egyik ellenszere az intenzívebb mozgás lehet – ez pedig a turizmus aktív formáinak a térnyerését segíti elő. A sportturizmus népszerűbbé válásának kedvez a szép test kultusza is a mai társadalmakban: a kisportolt alak nem csupán egészségügyi, hanem esztétikai értéket is jelent.

Az aktív turizmus fejlesztése az utóbbi években egyre jobb megítélésnek örvend a turizmusfejlesztésen belül hazánkban is, mivel az ország társadalmának az egészségügyi állapota a kritikus szintet érte el. Az aktív turisták megjelenése és a turisztikai termék fejlesztése nagyobb vonzerőt jelentene az ország számára, ezzel az elmaradottabb területeket és a vidékfejlesztést támogathatnánk (Csapó és mtsai, 2011).

2.3. Az ökoturizmus kapcsolódásai más turisztikai termékekhez

Az ökoturizmus Michalkó (2011) szerint elsősorban az aktív turizmussal (vagyis jelentős részben a sporttal), a falusi- és agroturizmussal, illetve az egészségturizmussal hozható összefüggésbe. Többen elemezték már az ökoturizmus valláshoz, vallási turizmushoz való lehetséges kapcsolódását is (Raffay 2014, Fresli et al., 2014).

Az Országos Ökoturizmus Fejlesztési Stratégia az ökoturisták négy típusát különíti el: ezek az elhivatott ökoturista, az ökoturista, a zöldturista és az alkalmi zöldturista. A két utolsó kategória elsődlegesen nem ökoturisztikai motivációval indul útnak, számukra az ökoturizmus egy desztináció kiegészítő attrakcióját jelenti, és ha már úgyis ott vannak egy adott célterületen, részt vesznek ökoturisztikai programokban – az ő esetükben éppen ezért nem sok értelme van az ökoturizmus és a többi turisztikai termék kapcsolódási pontjait elemezni. Az „igazi” ökoturisták esetében azonban igen, mivel ők tudatosabban választanak maguknak rekreációs tevékenységet – a tanulmány tehát az elhivatott ökoturisták és az ökoturisták turisztikai tevékenységének elemzésével foglalkozik.

2.4. A sportturizmus kapcsolódásai más turisztikai termékekhez

Michalkó (2011) részletesen elemzi számos turisztikai termék (városi, falusi, kulturális, egészség-, aktív, öko-, bor- és gasztronómiai, illetve hivatásturizmus) más termékekkel való együttműködési lehetőségeit, a szinergiahatásokat. Sportturizmus ezen a néven ugyan nem szerepel az anyagban, de az aktív turizmus nagyrészt lefedi azt, amit a szakma sportturizmus alatt ért (Marton, 2015). Michalkó megfogalmazása szerint az aktív turizmusnak alapvető kapcsolati rendszere van a falusi-, az öko-, az ifjúsági-, az egészség- és a sportturizmussal, amennyiben a hivatásos sportolók által végzett sportturizmust nem tekintjük az aktív turizmushoz tartozó turisztikai terméknek.

Az egyes aktív turisztikai termékeket külön vizsgálva előfordulhatnak más termékekkel való együttműködések és szinergiahatások is:

- Elsőként kiemelhető, hogy a lovas turizmus hazánk egyik legjelentősebb aktív turisztikai terméke, amely a sportturizmus és a falusi turizmus mellett jelentős kapcsolatot tart fenn az ökoturizmussal.
- A kerékpáros turizmusban a vonzerő maga a táj, és az infrastruktúra: kerékpárút, kiépített pihenők és fotópontok. Természetesen a legtöbb kapcsolódás itt is a vidéki és a sportturizmussal van, azonban mellette egyre hangsúlyosabban jelenik meg a városi turizmus (amelynek sok helyen már a részévé is vált), a kulturális- és örökségturizmus (a turisztikai termék attrakcióelemeit érintik és egyben össze is kötik a kerékpárutak), és az ifjúsági turizmus (amely előszeretettel használja ezt a közlekedési eszközt).
- A természetjáráshoz tartozó természeti turizmus magában foglalja mindazokat a turistákat, akik a természeti környezet miatt keltek útra. A természeti turizmusnak része a túrázás, a hegymászás, az állat- és növénymegfigyelés, a természetfotózás, a horgászat, a halászat, a vitorlázás, a sífutás, a nemzeti parkok felkeresése és az ökoturizmus is. Különösen az ifjúsági turizmus számára (és az ifjúságra, mint kiemelt célcsoportra tekintettel) szükséges megfelelő programkínálat és információ szolgálta-

tás megvalósítása. A természetjárásban szinergiahatást eredményezhet az egészségturizmussal és a rendezvényturizmussal való kapcsolata is.

- A vízi turizmust általában a következő turisztikai típusokkal együtt emlegetik: ifjúsági turizmus, mert a legtöbb résztvevő iskoláskorú fiatal; sportturizmus, mert ez a szabadidő eltöltésének aktív sportos formája; falusi turizmus, mert általában falusi települések (kisebb városok) mellett bonyolódik.
- A golf turizmus legtöbb kapcsolata az egészségturizmussal, azon belül a wellness turizmussal van. Külön wellness szállodákat építenek a golf turizmusban részt vevők számára. Ugyanilyen párhuzamot vonhatunk Nyugat-Európában a síturizmus és a wellness turizmus között, sajnos hazánkban azonban a síturizmus nem tekinthető kiemelt turisztikai terméknek az aktív turizmuson belül.
- Az egyéb kategóriába Michalkó az extrém sportokat sorolja. Az extrém sportokat (bungee jumping, trekking, rafting, mountain biking, outdoor stb.) országunkban számtalan helyen végezhetjük, azonban a termék koncentráltan jelentkezik a kalandparkokban, ezért (többek között) a témapark szektorral működik együtt.

3. AZ ÖKOTURIZMUS ÉS A SPORTTURIZMUS KAPCSOLATRENDSZERE

Az ökoturizmus és a sportturizmus között az egyik legkézenfekvőbb kapcsolat, hogy mindkét turisztikai tevékenység alapvetően a természetre, annak értékeire épül (az ökoturizmusnál kizárólagosan, de a sportturizmus esetében is az outdoor, a szabad természetben végezhető sportok adják a tevékenységek zömét, a sportok legnagyobb részénél nincs is lehetőség azok zárt helyen történő üzésére). Míg azonban az ökoturizmus használja, de nem éli fel a természeti értékeket, a sportturizmus esetében ezt nem minden esetben jelenthetjük ki. Vannak olyan tevékenységek, amelyek folytatásához valóban nincs szükség a természet átalakítására, ahol az erőforrások fenntartható használata jellemző – egy barlangi túra, egy kenutúra, a tereplovaglás, vagy akár a sífutás nem jelent terhet a természeti erőforrásokra, ugyanakkor például egy profi síkomplexum kiépítése rendkívüli megterhelést jelent a természetnek és értelemszerűen semmiképpen sem sorolható a fenntartható (öko-) turizmus fogalmkörébe: komplex hegyoldalak letarolása, az infrastruktúra kiépítése, a megnövekedett forgalom okozta környezeti terhelés, a hóágyúk működtetése mind igen erős és távolról sem pozitív környezeti hatást jelentenek.

Nem tűnik tudományos megfogalmazásnak, de meggyőződésem szerint mindkét tevékenységhez egyfajta alázat szükséges: a természet, illetve a sport szeretete és tisztelete.

Vannak olyan természeti területek, amelyek vagy csak az ökoturizmus, vagy kizárólag a sportturizmus számára hasznosíthatóak. Egy védett természeti területen szakvezetős túrákkal, ellenőrzött keretek között és megfelelően kis létszámú csoporttal történhet ökoturizmus, de a sportot e területektől távol kell tartani. A másik oldalról nézve, hiába természeti terület (vagy legalábbis tűnik annak) egy erdei bospálya, egy telepített erdő, egy szabályozott folyószakasz, ha az ökoszisztémája nem elég eredeti vagy nem elég gazdag ahhoz, hogy élményt nyújtson az ökoturisztikai céllal érkezők számára.

3.1. Példák az ökoturizmus és a sportturizmus közötti szinergiákra

A „Bakancsbal a zöldbe” címmel 2007. márciusában Pécsen megrendezett I. Ökoturisztikai konferencián számos előadás hangzott el, köztük nemzeti parkok szakembereitől is. Egyik hazai nemzeti parkunk igazgatója szemléletesen érzékeltette a nemzeti parkok turisták és turizmus iránti hozzáállásának változását: míg elmondása szerint néhány évvel ezelőtt a nemzeti parkok vezetői úgy vélték, a turistát „agyon kell lőni a park határában”, hogy még véletlenül se tegye be oda a lábát, a konferencia idejére már sorban nyíltak az ökoturisztikai látogatóközpontok és tanösvények, a turizmus pedig a nemzeti parkok egyik alaptevékenységévé vált (nem kizorítva onnan természetesen a természet megőrzésére tett erőfeszítéseket).

Csak a Dél-Dunántúl területén maradva, a Duna-Dráva Nemzeti Park évek óta szervez kenuutúrákat a Dráva folyón, egy másik állami szervezet, a Gemenc Zrt. pedig a Duna gemenci szakaszán teszi lehetővé ugyanezt a tevékenységet (1. ábra). A tájat jól ismerő, ökológiában és turizmusban is otthonosan mozgó kísérők segítségével biztosítható a tájat érő terhelés megfelelő szinten tartása. A kenuutúrák ugyanannyira tekinthető aktív, sportos tevékenységnek, mint ökoturisztikai jellegűnek.

1. ábra: Egyszerre öko- és sportturizmus: kenuutúra a gemenci Dunán

Forrás: gemenczrt.hu

A Duna-Dráva Nemzeti Park barlangtúrákat is kínál. A Mészégető-források barlangjába tett túrához a következő szavakkal csinál kedvet a Nemzeti Park Igazgatóság: „Az első szifonon átjutva helyenként 20-30 cm vastag iszapréteggel kell megküzdeni, szűkületeken préseljük át magunkat, majd derékig érő vízben haladunk!” – mi ez, ha nem igazi sport?

4. ÖSSZEFOGLALÁS

Az egyre tájékozottabb, egyre magasabb elvárásokkal jelentkező turisták igényeinek kielégítésére kézenfekvő megoldás, ha komplex szolgáltatásokkal, az egyes turisztikai tevékenységek közti szinergiahatásokat kihasználva várja egy desztináció a látogatókat. Vannak olyan turisztikai tevékenységek, amelyek között viszonylag erősek a szinergikus hatások – ilyen többek között a sport- és az ökoturizmus, mivel számos közös vonásuk van: az ökoturizmus kizárólagosan, a sportturizmus pedig jelentős részben természeti erőforrásokra épül; egyik sem tömegturizmus; és mindegyikhez egyfajta elhivatottság, alázat szükséges. Vannak olyan turisztikai tevékenységek, ahol nem is állapítható meg egyértelműen, hogy melyik kategóriába tartoznak: a tereplovaglás, a kenuzás, a terepkerékpározás, egy barlangi túra éppúgy lehet ökoturisztikai, mint sportturisztikai tevékenység. A hazai ökoturizmus talán legfontosabb szereplőinek tekinthető nemzeti parkok turisztikai kínálatában több olyan elem is található, amely egyszerre felel meg a sport- és az ökoturizmus kritériumainak.

HIVATKOZÁSOK

- Csapó J., Savella, O., Remenyik B (2011): Aktív turizmus. In: Michalkó G. (szerk.): *Turisztikai terméktervezés és fejlesztés = Design and development of touristic products*. Pécs: PTE TTK Földrajzi Intézet; PTE IGYK Gazdaságtudományi és Turisztikai Intézet, pp. 1-30.
- Fennel D. A. (1999): *Ecotourism*. And introduction. Routledge, London – New York
- Fresli M., Haritonova L., Bahsaliyev E. (2014): A transzcendens tér. *NFA FÜZETEK* 2014: (1) pp. 21-28.
- Horváth P., Rimóczi Cs. (2011): Ökoturizmus. In: Michalkó G. (szerk.): *Turisztikai terméktervezés és fejlesztés*. <http://www.eturizmus.pte.hu/szakmai-anyagok/Turisztikai-termektervezes-es-fejlesztes/book.html>
- Huszi Zs., Raffayó Z., Fresli, M. (2014): Development of rural tourism as a tool for the preservation of culture. *VESTNIK KARAGANDINSKOGO GOSUDARSTVENNOGO UNIVERZITETA SERIYA EKONOMIKA* 75:(3) pp. 18-21.
- IPK International: ITB World Travel Trends Report 2013/2014. Letöltés helye és ideje: http://www.itberlin.de/media/itb/itb_dl_all/itb_presse_all/WTTR_Report_2014_Web.pdf, 2016. 07. 28.
- Kelemen Z. 2006: *Ökoturizmus*. Természet – kultúra – harmónia. Magosfa Környezeti Nevelési és Ökoturisztikai Alapítvány, Vác

- Marton G. 2015: *Sportturizmus*. PTE TTK Sporttudományi és Testnevelési Intézet, Pécs
- Michalkó G. (2011): Turisztikai terméktervezés és fejlesztés. [http://www.eturizmus.pte.hu/szakmai-anyagok/Turisztikai terméktervezés és fejlesztés/book.html](http://www.eturizmus.pte.hu/szakmai-anyagok/Turisztikai%20term%C3%A9ktervez%C3%A9s%20%C3%A9s%20fejleszt%C3%A9s/book.html)
- Országos Ökoturizmus Fejlesztési Stratégia (2008). Pannon Egyetem Turizmus Tanszék – Aquaprofit Zrt., Veszprém–Budapest
- Raffay Z. 2014: Az ökoturizmus és a vallási turizmus lehetséges kapcsolódási pontjai. In: NFA Füzetek 3:(1) pp. 52-60.
- Theng, Sopheap – Qiong, Xiao – Tatar, Corina 2015: Mass Tourism vs Alternative Tourism? Challenges and New Positionings. *Études Caribbéennes*. Letöltés helye és ideje: <https://etudescaribeennes.revues.org/7708?lang=en> , 2017. 07.28.
- A Duna-Dráva Nemzeti Park honlapja. Letöltve 2016. május 18.: [www.http://ddnp.hu/barlangi-kalandtura](http://ddnp.hu/barlangi-kalandtura)
- A Gemenc Zrt. honlapja. Letöltve 2016. április 2.: [www.http://gemenczrt.hu](http://gemenczrt.hu)